

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.025/2025/5. szám

A felperesek:

felperes1 (cím1.) I. rendű;
felperes2 (cím1.) II. rendű;
felperes3 (cím1.) III. rendű;
felperes4 (cím2.) IV. rendű;
felperes5 (cím3)

A felperesek képviselője:

Dr. Varga Endre Tibor ügyvéd (cím4)

Az alperes:

alperes1 (cím5)

Az alperes képviselője:

Csöndes és Nagy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Péter ügyvéd, cím6)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes 127. sorszám alatt
az alperes 128. sorszám alatt

A per tárgya:

sérelemdíj és kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

11.P.20.342/2021/125. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben, az alábbiak szerint változtatja meg:

a II. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 24.800.000 forintról 20.800.000 (húszmillió-nyolcszázezer) forintra leszállítja azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. április 15. napjától járó kamatot 24.800.000 forint helyett 20.800.000 (húszmillió-nyolcszázezer) forint után kell megfizetni;

a III. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 21.000.000 forintról 16.000.000 (tizenhatmillió) forintra leszállítja azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. április 15. napjától járó kamatot 21.000.000 forint helyett 16.000.000 (tizenhatmillió) forint után kell megfizetni;

a II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére megítélt hátralékos gyógyszerköltséget 2.488.500 forintról 441.000 (négy száznegyvenegyezer) forintra leszállítja azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2022. július 15. napjától járó kamatot 2.488.500 forint helyett 441.000 (négy száznegyvenegyezer) forint után kell megfizetni;

a 2025. április 1. napjától kezdődően fizetendő gyógyszerköltség-járadék összegét havi 7.000 (hétezer) forintra leszállítja;

a gépjármű beszerzési költsége címén fizetendő kártérítést 845.000 (nyolcszáznegyvenötezer) forintra leszállítja azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. október 9. napjától járó kamatot 1.000.000 forint helyett 845.000 (nyolcszáznegyvenötezer) forint után kell megfizetni.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I., II. és III. rendű felpereseket, hogy fizessenek meg az alperesnek tizenöt napon belül az I. rendű felperes 1.282.700 (egymillió-kettő száznyolcvankettő ezer-hétszáz) forint, a II. és III. rendű felperesek egyetemleges kötelezettséggel 512.439 (ötszáz tizenkettő ezer-négy százharminckilenc) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig 1.803.250 (egymillió-nyolcszázharmincezer-kettő százötven) forint fellebbezési eljárási illetéket. Az esedékesség napja – az elsőfokú és a másodfokú eljárási illeték tekintetében is – a jelen határozat keltét követő hatvanadik nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Zalaegerszegi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla megnevezését, az első- és másodfokú határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adószámát fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I-III. felperesek 2018. április 15. napján helységi, a út úton kijelölt gyalogos átkelőhelyen haladtak át, a futóbiciklivel közlekedő I. rendű felperest szülei, a II. és III. rendű felperesek gyalogosan kísérték. Ugyanebben az időben az alperesnél kötelező gépjármű felelősségbiztosítással rendelkező személygépkocsi vezetője a közúti közlekedésre a hátsó kerekek fékezhetetlensége és a hátsó gumibroncsok túlkopottsága miatt alkalmatlan személygépkocsival 50-55 km/h sebességgel közelítette meg a kijelölt gyalogos átkelőhelyet. Későn észlelte az előtte balról jobbra áthaladó felpereseket, ezért, valamint a sebesség helytelen megválasztása miatt az I. és a II. rendű felpereseket elütötte, majd segítségnyújtás nélkül elhajtott.
- [2] A Nagykanizsai Járásbíróság 2020. november 5. napján kelt 6.B.133/2019/31. számú ítéletében a személygépkocsi vezetőjét bűnösnek találta segítségnyújtás elmulasztásának büntetésében és közúti baleset okozásának vétségében.
- [3] Az I. rendű felperes a baleset során súlyos agysérülést szenvedett. Kórházi felvételét követően sürgősséggel a koponya nyomáscsökkentés célú feltárását (dekompresszív craniectomiát) kellett elvégezni, gépi lélegeztetésre szorult. Az ébredés hiánya miatt mesterségesen légcsonyílást (tracheostomiát) készítettek, valamint hasfali tápláló csövet (PEG) helyeztek be. 2018. május 8. napján az MR vizsgálat agyvízelvezetési zavart és következményes vízfejtiséget igazolt, mely miatt agyvízelvezető shunt kialakítására került sor, többszöri szelepcsere is szükségessé vált. Az I. rendű felperest 2018. szeptember 28. napjáig ápolták

kórházban. A sérülések anatómiai gyógytartama hat hónapban, funkcionális gyógytartama (a jelenleg is észlelhető végállapot elérése) körülbelül két évben határozható meg.

- [4] Az I. rendű felperesnél az elszenvedett sérülések maradványtüneteként féloldali bénulás, beszédzavar, valamint a szellemi képességek (kognitív funkciók) csökkenése áll fenn. Az agysérüléssel összefüggő állapot szövődményeként gerincferdülése, valamint az Achilles-ín merevsége (ezáltal a felső ugróizület mozgásbeszűkülése) alakult ki. A koponyacsont hiánya a csontosodási folyamat befejeződése után, 21 éves korban lesz pótolható, így közösségben koponyavédő ortézist kell viselnie. Akadálymentes környezetben, lépcsőn segédeszköz nélkül, önállóan, de felügyelettel képes közlekedni, járása meglassult. Jobb kezével finommozgásokat kivitelezni, érdemben fogni nem képes. Bal kezével önállóan eszik-iszik, öltözködésben, tisztálkodásban segítségre szorul. Az I. rendű felperes állapotában a tudomány mai állása szerint érdemi javulás nem várható, önellátásra felnőttkorában sem lesz képes, munkaképesség-csökkenése 100%-ban lesz meghatározható.
- [5] Az I. rendű felperes rendszeresen rehabilitációs foglalkozásokon vesz részt, melyet időszakos komplex fejlesztési programok egészítenek ki, speciális elektroterápiás öltözetet hord. A rehabilitációs kezelések eredményeként vált ismét járóképpé, a jobb kéz funkciója minimálisan javult, beszéde javult. A rehabilitációs kezelések célja az elért állapot fenntartása, az izommerevsége oldása, a progresszió csökkentése, valamint a bal testfél funkcionális képességének és izomerejének fejlesztése, mely által a jobb testfél kieső funkcióit jobban tudja ellensúlyozni. Az I. rendű felperes jelenleg speciális iskolába jár, halmozott fogyatékosága okán sajátos nevelési igényű, különleges bánásmódot, kiemelt figyelmet igényel, speciális tanterv szerint tanul.
- [6] A II. rendű felperes a baleset következtében jobb oldali felkarcsonttörést, koponyaboltozat-törést, az agy burkai közötti bevérvéseket, a fej nyílt sebét, könyök-, mellkas- és térdzúzódást szenvedett. 2018. április 16. és 2018. április 24. között traumatológiai osztályon kezelték.
- [7] A baleset előtt mindkét szülő teljes munkaidőben történő foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban állt. A II. rendű felperes varrónőként, míg a III. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonyban rendész munkakörben dolgozott, emellett heti egy alkalommal végzett szállítási munkát. A balesetet követően a család megváltozott élethelyzetére tekintettel a szülőknek fel kellett adniuk korábbi munkahelyeiket, a II. rendű felperes gyermekek otthongondozási díjában részesül, a III. rendű felperes vagyonőrként dolgozik.
- [8] A baleset a IV. és V. rendű felperesek életét is véglegesen, alapjaiban megváltoztatta. Mindennapjaikat a súlyosan sérült unokájuk és a szülők segítségének rendelik alá.
- [9] Az I. rendű felperes rendszeresen alkalmazza az Omega3, Béres csepp+Béres C-vitamin, Varga peptid készítményeket. A balesetet megelőzően a család egy Toyota Corolla típusú személygépkocsival közlekedett, melynek csomagterében nem tudták elhelyezni a gyógyászati segédeszközként kapott babakocsit. Ezt a járművet 690.000 forintért értékesítették, még ezt megelőzően, 2018. augusztus 9. napján egy Toyota Avensis típusú személygépkocsit vásároltak, amivel az I. rendű felperes orvoshoz és kezelésekre történő szállítását meg tudták oldani.
- [10] A felperesek kereseti kérelmükben az I. rendű felperes részére 74.000.000 forint, a II. rendű felperes részére 35.000.000 forint, a III. rendű felperes részére 30.000.000 forint, a IV. és V. rendű felperesek részére személyenként 10.000.000 forint és mindezen összegek 2018. április 15. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A kárigényeket tekintve az I. rendű felperes gondozási költség, a II. rendű felperes elmaradt jövedelem és háztartási többletköltség, a III. rendű felperes elmaradt jövedelem, a II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak egészségügyi többletköltség, rehabilitációs többletköltség, közlekedési többletköltség, koponyavédő ortézis költsége, a

balesetben megrongálódott ruházatban és futóbicikliben keletkezett kár megtérítését kérték. Kérték továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a személygépkocsi cseréjével felmerült 1.000.000 forint és annak 2018. október 1. napjától járó késedelmi kamata, valamint a vitaminok, immunerősítő készítmények 2022. január 1. napjától havonta 39.500 forint költsége és hátralék után középarányos kezdő időponttól járó késedelmi kamat megfizetésére.

[11] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a már teljesített sérelemdíjakat (az ellenkérelem előterjesztéséig az I. rendű felperesnek 25.000.000 forintot, a II. rendű felperesnek 5.200.000 forintot, a III. rendű felperesnek 4.000.000 forintot fizetett meg) meghaladóan további sérelemdíjban való marasztalás nem indokolt. A vitaminok, immunerősítő készítmények indokoltságát, összecszerúségét vitatta, az autócseré költségeivel kapcsolatos igényt ugyancsak elutasítani kérte, egyebek mellett hivatkozott arra is, hogy a többcélú használat miatt e költségnek csak a fele része hárítható át a károkozóra.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletében – a tőke- és kamatmarasztalást különválasztó szövegezéssel – kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 13.000.000 forint, a II. rendű felperesnek 24.800.000 forint, a III. rendű felperesnek 21.000.000 forint, a IV. és V. rendű felpereseknek személyenként 5.000.000 forint sérelemdíjat, és ezen összegek 2018. április 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkori késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamatát (a továbbiakban kamatát);

az I. rendű felperesnek 6.302.246 forint lejárt gondozási járadékot és ennek 2021. július 15. napjától járó kamatát, 2025. április 1. napjától esedékesen minden hónap 10. napjáig havi 100.080 forint gondozási járadékot;

a II. rendű felperesnek 801.009 forint lejárt jövedelempótló járadékot, és ennek 2021. szeptember 30. napjától járó kamatát, valamint 2025. április 1. napjától esedékesen havi 24.273 forint jövedelempótló járadékot; a III. rendű felperesnek 3.395.950 forint lejárt jövedelempótló járadékot, ebből 2.059.950 forint után 2021. március 15. napjától, 1.336.000 forint után 2021. szeptember 30. napjától járó kamatokat; valamint 2025. április 1. napjától havi 16.000 forint jövedelempótló járadékot;

a II. és III. rendű felpereseknek egyetemlegesen a rehabilitációs költségekre 4.485.000 forintot, ennek 2022. július 15. napjától járó kamatát, 182.000 forintot, ennek 2021. január 27. napjától járó kamatát, 3.840.000 forintot, ennek 2024. április 15. napjától járó kamatát, valamint 2025. április 1. napjától esedékesen havi 80.000 forint, havi 182.000 forint és havi 160.000 forint járadékot; a koponyavédő ortézis költségére havi 1.250 forint járadékot, pszichológus költségére 120.000 forintot és ennek 2024. március 15. napjától járó kamatát, valamint háromhavonta 15.000 forint járadékot; közlekedési többletköltségre 513.391 forintot, ennek 2024. április 15. napjától járó kamatát, valamint 33.122 forint járadékot; a gyógyszerek, gyógyhatású készítmények költségére 2.488.500 forintot, ennek 2022. július 15. napjától járó kamatát, valamint 2025. április 1. napjától esedékesen havi 39.500 forint járadékot; a gépjármű beszerzési költségére 1.000.000 forintot, és ennek 2018. október 9. napjától járó késedelmi kamatát; az I-V. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére 568.701 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest az államnak 1.485.000 forint állam által előlegezett költség és 1.200.000 forint meg nem fizetett eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[13] Ítéletének indokolásában felhívta a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 27.§-át, 28.§ (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:518.§-át, 6:535.§ (1) bekezdését, 6:522.§ (1), (2) bekezdését, 6:470.§ (1) bekezdését, 2:42.§ (1) bekezdését, 2:43.§ a) pontját, 2:52.§ (1), (3) bekezdését.

[14] Az I. rendű felperes egészségi állapota jellemzőinek ismertetése mellett rámutatott, hogy a baleset az I. rendű felperes életének minden területére kiható súlyos és végleges hátrányt

okozott, az I. rendű felperes a baleset folytán elvesztette azt a lehetőséget, hogy úgy éljen, mint a többi hasonló korú egészséges gyermek; ezzel a testi épséghez, egészséghez fűződő személyiségi jogát sértette meg a károkozó. Rögzítette ugyanakkor, hogy a sérelemdíj összezszerűségének meghatározásakor nem lehetett figyelmen kívül hagyni az irányadó bírói gyakorlat által kimunkált összezszerűségi korlátokat sem. Utalt a Kúria Pfv.III.20.184/2021/4. számú, a Pécsi Ítéltábla Pf.20.035/2023/8. számú határozatára, és a már teljesített 25.000.000 forintra figyelemmel az alperes által még fizetendő sérelemdíj összegét 13.000.000 forintban határozta meg.

- [15] A II. és a III. rendű felperesek esetében értékelte, hogy korábban közösségbe jártak, szórakoztak, kirándultak. A baleset óta nincs szabadidejük, valamennyi idejüket a gyermek fejlesztésére fordítják. Párkapcsolatuk gyakorlatilag megszűnt, kettesben nem tudnak sehova elmenni, éjszaka sem alszanak együtt, mert az II. rendű felperes a gyermekkel alszik. A család élete teljesen felborult.
- [16] A mérlegelés részeként ismertette szakértői igazságügyi pszichológus szakértő megállapításait, miszerint a II-V. rendű felperesek pszichés állapota jelentősen romlott, személyiségük beszűkült, a világ iránt való nyitottságuk megszűnt, életvitelük megváltozott. Addigi életvitelüket, életvezetésüket fel kellett adniuk, ezáltal életminőségük fokozott mértékben romlott. A családi működés egyetlen feladatra koncentrál, a gyermek köré szerveződik, mindent a gyermek körüli problémák határoznak meg. A külvilág felé nyitás fokozott mértékben gátolt. A II.-III. rendű felperesek kapcsolata bizonytalanra vált, az intimitás megszűnt, önértékelésük elbizonytalanodott, a II. rendű felperesnél büntudati szorongás is megállapítható, amely tovább rontja az önértékelés és a pszichés egyensúly színvonalát.
- [17] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a II. és III. rendű felperesek családi életéhez fűződő joga sérült. Meghatározó súllyal értékelte a baleset által előidézett hirtelen, jelentős és végleges változást, így azt, hogy szembesülniük kellett azzal, miszerint gyermekük véglegesen elvesztette az önálló életvitel lehetőségét, egész hátralévő életében gondoskodásra fog szorulni. A II. rendű felperes esetében azt is figyelembe vette, hogy több személyiségi joga is sérült, a baleset következtében maga is súlyos sérüléseket szenvedett. Ugyanakkor a memóriazavarok és a már meglévő gerincsérv súlyosbodására való hivatkozást nem fogadta el, miután az a perben nem volt bizonyítható. Így a II. rendű felperes esetében a már teljesített 5.200.000 forintra figyelemmel további 24.800.000 forint, a III. rendű felperes esetében a már teljesített 4.000.000 forintra figyelemmel további 21.000.000 forint sérelemdíjat talált szükségesnek és alkalmasnak az őket ért személyiségi jogsértés hozzávetőleges ellentételezéséhez.
- [18] A IV. és V. rendű felperesek esetében figyelembe vette, hogy számukra is nagy megterhelést jelentett unokájukat magatehetetlen állapotban, élet-halál között látni, majd a sok munka árán megindult lassú fejlődését a szülőkkel együtt megélni. Az I. rendű felperes baleset utáni állapota rengeteg törődést, figyelmet, munkát és áldozatot követelt a nagyszülőktől is. A nagyszülőket a baleset azzal szembesítette, hogy idős korukra nem számíthatnak sem a fiúk, a III. rendű felperes, sem unokájuk, az I. rendű felperes támogatására, hanem nekik kell támogatni, tehermentesíteni a II. és III. rendű felpereseket, ameddig azt erejük, egészségük megengedi. Napi szinten foglalkoznak az unokával, akinek a figyelme nehezen köthető le, nehéz vele időt tölteni. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a személyiségi jogsértés folytán a nagyszülők életében beállt hátrány külön bizonyítás nélkül is megállapítható, súlyosságát a pszichológus szakértői vélemény és annak kiegészítése igazolja. A baleset következményeként beszűkült életvitelre, jövőképre figyelemmel esetükben személyenként 5.000.000 forint sérelemdíjat talált szükségesnek.

- [19] A gyógyszerek, gyógyhatású készítmények költsége tekintetében az elsőfokú bíróság az orvosszakértői vélemény tartalmából kívánt kiindulni, hivatkozással arra, miszerint az 52. sorszámú szakvélemény alátámasztotta, hogy – bár a készítményeknek abszolút indikációja nincs – az Omega3 zsírsavak, a Cannabiol (CBD) és a magnézium agysérültek esetén pozitív élettani hatással rendelkezik, így alkalmazásuk indokolt. Az I. rendű felperes sérüléséből eredő mozgásszegény állapota miatt az immunerősítők, vitaminkészítmények rendszeres alkalmazása szakértőileg elfogadható. A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperesek ezen a címen támasztott követelését megalapozottnak találta.
- [20] A személygépkocsi beszerzésének indokoltságát az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok (forgalmi engedély, adásvételi szerződés), valamint az érintett gépjárművek nagyságára vonatkozó köztudomású (interneten fellelhető) adatok alapján igazoltnak fogadta el, megállapítva, hogy a felperesek az újabb gépjármű beszerzésekor a szükséges mértéktartást messzemenően szem előtt tartva jártak el.
- [21] A gépjármű beszerzési költségére alapított kereseti igény vonatkozásában alkalmazhatónak találta a 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény 10. pontját, mely a közlekedési költség iránti igény körében foglalkozik a károsult számára megfelelő gépkocsi használata miatt felmerülő kiadással [Ptk. 6:522.§ (2) bekezdés c) pont], előírva, hogy ebben az esetben a gépjármű beszerzésének költségét az összes körülmény mérlegelésével kell meghatározni, figyelembe kell venni a személygépkocsi biztonságos vezetéséhez fűződő egyéni és közérdeket, önmagában a jármű árából ez a költség nem állapítható meg. A közlekedési költséget nem lehet leszállítani önmagában azért, hogy a károsult a jármű vezetését esetenként a hozzátartozóinak átengedi. Következésképpen az elsőfokú bíróság nem fogadta el azt az alperesi érvelést, hogy az újonnan beszerzett gépjármű családi használata okán a költség legfeljebb 50%-a lenne áthárítható a károkozóra.
- [22] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. rendű felperes és az alperes fellebbezett.
- [23] Az I. rendű felperes fellebbezési kérelme a sérelemdíjat érintette. Elsődleges fellebbezési kérelmében a részére megítélt sérelemdíj felemelését 40.000.000 forintra és ennek 2018. április 15. napjától a kifizetés napjáig járó kamatára, másodlagos fellebbezési kérelmében 40.000.000 forintra és ennek 2025. március 11. napjától a kifizetés napjáig járó kamatára kérte.
- [24] Fellebbezését azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság által indokoltnak talált mindösszesen 38.000.000 forint sérelemdíj (alperes által már megfizetett 25.000.000 forint, valamint további 13.000.000 forint marasztalás) és annak a balesetet követő naptól számított késedelmi kamata nem ellentételezi megfelelően a kétévesen [helyesen négy és fél évesen] elszenvedett rendkívül súlyos személyiségi jogsérelmet, ahhoz 65.000.000 forint szükséges. Hangsúlyozta, hogy felnőtt korában bizonyosan fenn fog állni a 100% mértékű munkaképesség-csökkenése, elvesztette a személyiség kibontakozásához szükséges, teljesértékű, önálló életvitelt lehetővé tevő készségeit. A testi fogyatékoság, a gondolkodási, kognitív funkciók csökkenése, az önálló életvitelre való képesség elvesztése rendkívül súlyos hátrányt jelent. Az elsőfokú bíróság indokolásában azt helyesen rögzítette, hogy a sérelemdíj összegszerűségének meghatározásakor nem lehetett figyelmen kívül hagyni az irányadó bírói gyakorlat által kimunkált összegszerűségi korlátokat. Ugyanakkor álláspontja szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Kúria Pfv.III.22.393/2016/6. számú eseti döntésében foglalt azt az iránymutatást, miszerint az összehasonlításra alkalmas más ügyekben hozott döntések értékelése nem jelenthet mechanikus, számszerűsíthető összevetésen alapuló vizsgálatot. A bírói gyakorlatban formálódó értékszínvonal az összeg meghatározásának csak a nagyságrendi behatárolásához ad szempontot.

- [25] Hangsúlyozta, hogy a károkozás és az ítélethozatal között rendkívül jelentős változás állt be az ár- és értékviszonyokban, a mintegy 65%-os kumulatív infláció ellensúlyozására a késedelmi kamat nem alkalmas.
- [26] Az alperes fellebbezésében a II. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 6.800.000 forintra, a III. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 6.000.000 forintra, a IV. és V. rendű felperesek részére megítélt sérelemdíjat személyenként 2.000.000 forintra kérte leszállítani. Fellebbezése kiterjedt továbbá a II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére megítélt gyógyszer- és gyógyhatású készítmények költsége járadékának havi 7.000 forintra, a hátralék 441.000 forintra, a gépjármű beszerzési költség 845.000 forintra történő leszállítására.
- [27] Fellebbezését azzal indokolta, hogy a felperesek élete a balesetet követően nem vitathatóan jelentős mértékben megváltozott ugyan, azonban álláspontja szerint az elsőfokú ítéletben megítélt sérelemdíjak ehhez képest is nagymértékben eltúlzottak, meghaladják a hasonló helyzetbe került hozzátartozók részére a hazai bíróságok által megállapított sérelemdíjakat. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Pf.20.387/2020/4. számú ítéletére, melyet a Kúria Pfv.III.20.184/2021/4. számú ítéletével hatályában fenntartott. Ebben az eljárásban az I. rendű felperesnél sokkal súlyosabb állapotba került, állandó gondozásra, felügyeletre szoruló, teljes mértékben ágyhoz kötött, mozgásképtelen, folyamatos beszédre nem képes, inkontinens 19 éves fiatal édesanyja részére 8.000.000 forintot, az édesapa részére 6.000.000 forintot ítélték meg a bíróságok a 2015. évi ár- és értékviszonyok alapján.
- [28] A Pécsi Ítéltábla a Kúria által szintén hatályában fenntartott Pf.III.20.078/2021/4. számú ítéletében olyan ügyet bírált el, ahol az alperesi kórház többszörös mulasztása folytán az I. rendű felperes a testi, szellemi és mozgásfejlődés extrém súlyos elmaradásával járó állapotba került. Nagymozgást végezni nem tud, négyvégtagi állandósult izomgörcs áll fenn nála, mindkét oldalon idegi hallásvesztéssel él, lényegesebb javulás állapotában nem várható, egész életében teljes ellátásra, napi 24 órás gondozásra szorul. A szülők életvitele igen erőteljesen beszűkült, örömforrásaik radikálisan korlátozódtak. Ebben az ügyben az anya a 2016. évi értékviszonyokra tekintettel 15.000.000 forintot, az apa 10.000.000 forintot kapott, az ő esetében az is megállapításra került, hogy a munkába, elfoglaltságaiba temetkezik, a gyermek miatt csökkentértékűséget él meg, korábbi közepesen súlyos szintű pszichés zavara fluktuáló jelleggel enyhe, közepes, súlyos jelek között változik. A nagyszülők abban az ügyben 1.500.000 forintot kaptak, ugyan unokájukkal nem alakult ki napi szintű kapcsolatuk, megállapítható volt viszont, hogy korábbi aktivitásuk erőteljesen korlátozódott, a gyermek egészségkárosodása miatt elfojtott érzelmek, indulatok jellemezték őket.
- [29] A gyógyszerek, gyógyhatású készítmények költsége vonatkozásában arra hivatkozott, hogy havi 7.000 forintot meghaladóan a költségek nem merültek fel. A felperesek a keresetlevélben az Omega3 szirupot, a Béres cseppet, C-vitamint, CBD-olajat és a Varga C-peptidet jelölték meg mint alkalmazott készítményeket. A 2023. január 25. napján kelt orvosi szakvélemény azonban azt rögzítette, hogy a gyermek Omega3-at, Béres cseppet, Magnéziumot szed rendszeresen, korábban kipróbálták egyebek között a CBD-olajat, de nem észleltek javulást. A CBD-olaj kapcsán a szakértő elismerte, hogy hatásos lehet, mivel azonban a felperesek nem alkalmazták, így a költség nem merült fel. A Varga C-peptid gomba vonatkozásában ugyanakkor az orvosszakértő úgy nyilatkozott, hogy alkalmazásának orvosi indoka nincs. Így a ténylegesen megtérítendő gyógyszerköltséget az Omega3 szirup havi 6.000 forint, a Béres csepp havi adagjának 1.000 forint költsége képezheti.
- [30] A gépjármű beszerzési költsége vonatkozásában arra hivatkozott, hogy legfeljebb a gépjármű vételárának 50%-a téríthető, tekintettel arra, hogy a megvásárolt gépjármű a család vagyont növelve a család minden tagjának életvitelét szolgálja. A felperesek 1.690.000 forintért vásároltak új gépjárművet, ennek 50%-ára 845.000 forintra kérte a leszállítást.

- [31] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben a gyógyszerköltség vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatást nem elleneztek, egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték. Hangsúlyozták, hogy az elsőfokú bíróság az őket ért hátrányokat helytállóan értékelte, mérlegelése nem volt okszerűtlen, a sérelemdíj összege az egyetlen unokájuk állapotával szembesülő III. és IV. rendű felperesek [helyesen IV. és V. rendű felperesek] esetében kifejezetten mérsékelt összegűnek tekinthető. A gépjármű költségével összefüggésben hivatkoztak arra, hogy a kármegosztás nem alkalmazható amiatt, hogy a károsult részére biztosított személygépkocsit esetleg a hozzátartozói is használhatják.
- [32] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű felperes részére megítélt sérelemdíj vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Ebben az esetben is hivatkozott a saját fellebbezésében felhívott 2015. évi balesettel összefüggésben összesen 35.000.000 forint összegű sérelemdíjban részesült 19 éves fiatal esetére, aki az I. rendű felperestől eltérően teljesen mozgásképtelenné is vált. Hangsúlyozta, hogy 2015. és 2018. év között az infláció minimális volt, ebben az időszakban az értékviszonyokban jelentős változás nem következett be, így a 2015. évi, illetve 2016. évi értékviszonyok alapján elbírált jogesetek a jelen perbeli ügyben is irányadóak.
- [33] Az I. rendű felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben alapos.
- [34] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének felülbírálatát a Pp. 370.§ (1) bekezdésének megfelelően, az erre irányuló fellebbezési kérelmekre és a fellebbezési ellenkérelmekre figyelemmel, azok korlátai között végezte el.
- [35] A felperesi fellebbezés a Pp. 369.§ (3) bekezdés d) pontja, az alperesi fellebbezés a Pp. 369.§ (3) bekezdés c) és d) pontja szerinti felülbírálati jogkörök gyakorlását célozta. A felülmérlegelésnek azonban alapfeltétele a felpereseket ért hátrányokra vonatkozó teljes és hiánytalan tényállás, ami az elsőfokú bíróság ítélete alapján maradéktalanul nem áll rendelkezésre. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás eredménye alapján az alábbi – fő vonalakban az elsőfokú bíróság által is értékelt – tényekkel egészíti ki, illetve pontosítja (a tényállás részévé téve a pszichológus szakértő megállapításait is).
- [36] Az I. rendű felperes a baleset bekövetkezésekor 4,5 éves volt. A IV. és V. rendű felperesek az I. rendű felperes apai nagyszülei, akik unokájukkal a baleset előtt is szoros kapcsolatot tartottak.
- [37] A II. rendű felperes sérüléseinek gyógytartama 14-16 hétre volt tehető (Nagykanizsai Járásbíróság 6.B.133/2019/31. számú ítéletének indokolása), sérülései maradandó egészségkárosodás nélkül gyógyultak.
- [38] Az I. rendű felperes intellektuális képességei enyhe fokban károsodtak. A speciális iskolában töltött két tanévet követően rövid szavakat képes betűzve kiolvasni, 5-ös számkörben számol helyesen, nyomtatott szöveget pontosan másol, de a tollbamondást teljesíteni még nem tudja (pedagógiai szakszolgálat által a 2024. június 7-i vizsgálat alapján kiállított szakértői vélemény, 111. sorszám).
- [39] A II-V. rendű felperesek pszichés állapota jelentősen romlott, személyiségük beszűkült, a világ iránt való nyitottságuk megszűnt, életvitelük megváltozott. Addigi életvitelüket, életvezetésüket fel kellett adniuk, ezáltal életminőségük fokozott mértékben romlott. Jövőképüket – ide nem értve a IV. rendű felperest – fokozott mértékben bizonytalanította el a baleset, az abból származóan őket terhelő feladatrendszer. A IV. rendű felperes a gyermek javulásában fokozott mértékben bíz, ami esetében védekező-elhárító mechanizmusként értelmezhető. A családi működés egyetlen feladatra koncentrál, a gyermek köré szerveződik, mindent a gyermek körüli problémák határoznak meg a II-V. rendű felperesek számára, így a külvilág felé nyitás fokozott mértékben gátolt. A II-III. rendű felperesek kapcsolata

bizonytalanná vált, az intimitás megszűnt, önértékelésük elbizonytalanodott, a II. rendű felperesnél büntudati szorongás is megállapítható, amely tovább rontja az önértékelés és a pszichés egyensúly színvonalát. (szakértől igazságügyi pszichológus szakértő kiegészített szakvéleménye).

- [40] Az I. rendű felperes esetében Omega3, Béres csepp rendszeres alkalmazása indokolt, aminek havi költsége 7.000 forint. A II. és III. rendű felperések a Toyota Avensis típusú személygépkocsit 2018. augusztus 9. napján 1.890.000 forintért vásárolták meg.
- [41] Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján a másodfokú bíróság az alábbi jogi következtetéseket vonta le, illetve az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörben hozott döntését az alábbiak szerint mérlegelte felül:
- [42] A perben a felperések által elszenvedett nem vagyoni sérelmek jellege és súlyossága nem volt vitatott, így a másodfokú bíróságnak is azt kellett mérlegelnie, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj-mértékek a bírói gyakorlatban kialakult értékszínvonalnak nagyságrendjüket tekintve megfelelnek-e, szükséges-e azokat az I. rendű felperes esetében felemelni, illetve a további felperések esetében mérsékelni.
- [43] A másodfokú bíróság a fellebbezésben felhívott eseti döntések, illetve a saját gyakorlata alapján áttekintette, hogy a közelmúltban lezártult ügyekben a felperésekhez hasonló helyzetbe került más személyek milyen mértékű sérelemdíjban részesültek (a Pf. számolt jelölt döntések a másodfokú bíróság, a Pfv. számmal jelöltek a Kúria határozatai).
- [44] Pfv.III.20.184/2021/4. számú felülvizsgálati ítélettel lezárt, az alperes által hangsúlyosan hivatkozott ügyben 2015. évben 19 éves fiatal közlekedési balesetben szenvedett súlyos sérülést, melynek következtében tetraplég állapotú, önálló életvitelre, folyamatos beszédre nem képes, tudata állapotát és annak családra gyakorolt hatását átfogja. Ebben az esetben a sérelmet szenvedett személy 40.000.000 forint sérelemdíjra és járulékaira tartott igényt, amelyből 35.000.000 forint és ennek a káridőponttól járó késedelmi kamata összegű kompenzációban részesült. Az öt gondoó szülőknek 6.000.000, illetve 8.000.000 forint sérelemdíjat ítéltek meg, míg az a testvér, aki tíz évesen került abba a helyzetbe, hogy életéből a korábban pótanyai szerepet betöltő nővére kiesett, 4.000.000 forint sérelemdíjat kapott (2015. évi ár- és értékviszonyokra figyelemmel).
- [45] A Pfv.III.20.029/2020/8. számú ítélettel felülvizsgált ügyben 16 éves fiatal 2016. évben gépjárművel történő elütés folytán szenvedett olyan súlyos koponyasérülést, ami miatt egészségkárosodása 100%-os mértékű, vigilkómában van, környezetével érdemi kontaktusa nincs, gyomorszondán át etethető, légzését oxigén adásával kell támogatni, folyamatos nyálszívásra (életfenntartó szakápolásra) van szüksége. Az egészségkárosodott személy 30.000.000 forint, az öt folyamatosan ápoló szülei 17.000.000, illetve 15.000.000 forint, míg a testvér 8.000.000 forint sérelemdíjra és kamatára vált jogosulttá. A marasztalás ebben az esetben a keresettel egyezően történt.
- [46] A Pf.III.20.033/2024/6. számú ügyben érintett felperéseknek 2016. február hónapjában Down-szindrómás gyermeke született, akinek értelmi fogyatékosága az enyhe és a középsúlyos szint között található, kardiológiai, szemészeti, ortopédiai, neurológiai és fülészeti gondozott, önálló életvitelre előreláthatóan nem lesz képes. Az I. rendű felperes a gyermek állapota miatt pszichés kezelésre szorult, a szülőket beszűkült életvitel, szorongás, büntudat, elkeseredettség és örömtelenség jellemzi. Esetükben az elsőfokú bíróság által 2024 februári ár- és értékviszonyokra figyelemmel megítélt személyenkénti 17.000.000 forintot a másodfokú bíróság a felperesi fellebbezést teljesítve 20.000.000 forintra felemelte.
- [47] A Pf.III.20.042/2024/9. számú másodfokú ítélettel elbírált ügyben a felperések Down-kóros gyermeke 2016 decemberében született. A gyermek értelmi fogyatékos, látássérült, 7 évesen vált nappalra szobatisztává, folyamatos felügyeletre és fejlesztésre szorul. A kereset

személyenként 20.000.000 forintban és ennek a gyermek születésétől számított késedelmi kamatában történő marasztalására irányult. A 2024 júniusi ár- és értékviszonyok alapján az elsőfokú bíróság 18.000.000 forintot ítelt meg a szülőknek, melyet a másodfokú bíróság 20.000.000 forintra felemelt.

- [48] A Pf.III.20.061/2024/8. számú másodfokú döntés szerint a felperesek Down-szindrómás gyermeke 2010 novemberében született, közepesúlyos értelmi fogyatékos, több szív-műtéten esett át, kardiológiai, szemészeti és endokrinológiai gondozott. A szülőknél feltárt pszichés kép itt is szorongást, bűntudatot, elégedetlenséget, elkeseredettséget, örömtelenséget mutatott ki. A szülők az elsőfokú ítélet szerint 17.000.000 forintban és ennek 2024. július 4. napjától számított kamatában részesültek, amit a másodfokú bíróság 20.000.000 forintra emelt fel.
- [49] A Pf.III.20.008/2025/12. számú ítélettel elbírált ügyben a felpereseknek 2019 októberében a nyitott gerinc súlyos formájában szenvedő gyermeke született, a gyermeknél csípőtől lefelé aktív mozgás nem váltható ki, kerekesszékes, rendszeres katéterezésre szorul, patológiás csonttörései visszatérően előfordultak. Mivel értelmileg ép, esetében a részleges önállóság jövőbeli elérése nem zárható ki. A szülők ebben az esetben személyenként 20.000.000 forintra és annak 2019. október 28. napjától járó kamatára tartottak igényt, a 2025 januári ár- és értékviszonyok szerint személyenként 20.000.000 forint sérelemdíjat kaptak.
- [50] A Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.012/2025/6. számú ítéletében a Pécsi Törvényszék 25.P.20.399/2022/70. számú ítéletét részben megváltoztatva 2024 decemberi ár- és értékviszonyokra figyelemmel 50.000.000 forint sérelemdíjat ítelt meg annak a gyermeknek, aki egyévesen elszenvedett kiterjedt oxigénhiányos agykárosodása miatt tetraplégias, vele kontaktus nem teremthető, beszédre nem reagál. Gyomorszondán keresztül etethető, amit háromhavonta sebészileg kell eltávolítani, gégekanülje van. Az I. rendű felperes napi 24 órában látja el a III. rendű felperes ápolását, vele is alszik. Mindkét szülőnél poszttraumás tünetegyüttes alakult ki, az I. rendű felperesnél depresszív tünetképződés, szuicid veszélyeztetettség jelent meg. A szülők ebben az esetben 2024 decemberi ár- és értékviszonyokra figyelemmel személyenként 30.000.000 forint sérelemdíjat kaptak, a pszichésen sérült, testvére ápolásában gyakran részt vevő testvér 22.000.000 forint sérelemdíjban részesült.
- [51] A fentieket összesítve az alperes helytállóan hivatkozott fellebbezési ellenkérelmében és a per során is arra, hogy az I. rendű felperes egészségi állapotánál súlyosabb helyzetbe került felperesek sem kaptak a jelen perben alkalmazott, vagy ahhoz közeli ár- és értékviszonyok figyelembevételével mellett az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíjnál magasabb összeget. A 2024. évi ár- és értékviszonyokra figyelemmel 50.000.000 forint sérelemdíjban részesült gyermek pedig az I. rendű felperesnél sokkal rosszabb (lényegében vegetatív) állapotban van. Nem volt tehát mód arra, különösen nem a 2018. évi ár- és értékviszonyok mellett, hogy az I. rendű felperesnek megfizetett és megítélt, összességében 38.000.000 forint sérelemdíjat – amelyből 13.000.000 forint után a 2018. év óta járó kamatok járulnak, más részét pedig az alperes 2021. évben vagy azt megelőzően megfizette – a másodfokú bíróság magasabb összegre felemelje. Az I. rendű felperes fellebbezését ezért a másodfokú bíróság nem találta teljesíthetőnek.
- [52] Ugyanakkor éppen a fenti példákból kiindulva a II. és III. rendű felperesek számára megítélt sérelemdíj a másodfokú bíróság megítélése szerint is meghaladta azt a mértéket, amelyet az őket ért sérelmekre figyelemmel a bírói gyakorlat ellentételezésként megállapít. Ez abban az esetben is így van, ha a jelen ügyben a Ptk. 2:52.§ (3) bekezdésében írt körülmények közül a sérelemdíj magánjogi büntetés funkciója jelentősebb szerepet kapott, mert a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke a perbeli esetben kiemelkedő volt. Többszörös és igen súlyos közlekedési szabálysértést elkövető, rendkívüli felelőtlenséget mutató üzembentartó okozta a perbeli balesetet, aki olyannyira elhanyagolt műszaki állapotban lévő, a hátsó kerekekre

fékezhetetlen személygépjárművel közlekedett, ami mellett a közúti baleset bekövetkezése lényegében csak idő kérdése volt. E szempontok értékelésével a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a közlekedési baleset traumáját is átélő II. és III. rendű felperesek közül a súlyos, fájdalmas sérüléseket is elszenvedő II. rendű felperes 26.000.000 forint, a III. rendű felperes 20.000.000 forint sérelemdíjra jogosult összesen a 2018. évi ár- és értékviszonyokra figyelemmel. Miután az ő esetükben is történt már teljesítés, annak figyelembevétele mellett a 26.000.000 forint sérelemdíjból 20.800.000 forint, míg a III. rendű felperes esetében a 20.000.000 forint sérelemdíjból 16.000.000 forint megfizetésére köteles még az alperes. A perben a részteljesítések elszámolásával kapcsolatos kérdés nem merült fel, az a másodfokú eljárásnak sem volt tárgya, a másodfokú bíróságnak e vonatkozásban is a fellebbezési kérelmek és ellenkérelmek keretei között kellett eljárnia.

- [53] A IV. és V. rendű felperesek családban éléshez való joga úgyszintén súlyosan sérült, a pszichológus szakértői vélemény által alátámasztottan nagymértékben bevonódnak az unokájuk egészségkárosodása folytán szükségessé vált helytállásba, idejüket, energiájukat a gyermek szükségleteinek szentelik annak ellenére is, hogy elvesztették az egészséges unokához kapcsolódó nagyszülői örömek megélésének lehetőségét; utóbbi helyett az aggodalom és a gyermek állapota miatti lelki fájdalom jellemzi idős napjaikat. Így a másodfokú bíróság esetükben a 2018. évi ár- és értékviszonyok mellett megállapított személyenként 5.000.000 forint sérelemdíj leszállítására lehetőséget nem látott.
- [54] A perben a vagyoni károk tekintetében lényegében a gépjármű beszerzési költsége maradt vitás. A bírói gyakorlat általánosan alkalmazza azt a jogelvet, hogy amennyiben valamely, a káreseménnyel összefüggésben indokoltá vált beszerzés nem kizárólag a károsultat ért hátrány következményeinek elhárítását szolgálja, hanem a megvásárolt vagyontárgy más módon is hasznosul, úgy a károkozóra a beszerzési költség 50%-a hárítható át. Ennek tipikus esetei a kórházi kényszervásárlás, vagy a családi személygépkocsi minőségi cseréje. Ellenkező esetben káronszerzés következhetne be, a Ptk. 6:522.§ (3) bekezdése ennek elkerülése érdekében előírja, hogy a kártérítést csökkenteni kell a károsultnak a károkozásból származó vagyoni előnyével, kivéve, ha az az eset összes körülményeire tekintettel nem indokolt. A korábban is rendelkezésre álló újabb, jobb felszereltségű személygépjármű megvásárlása esetén indokolt a károkozásból származó vagyoni előny figyelembevétele, miután ez a beszerzés vagyoni és használati szempontból is a kárkövetkezmények elhárítását meghaladó körben eredményez kedvező változást. A jelen perben nem volt releváns az elsőfokú bíróság által hivatkozott 3/2018. (IX. 17.) KMK vélemény, miután az a jelen esetre vonatkoztatható elveket nem fogalmaz meg, a káronszerzés kérdésében pedig általánosságban nem foglal állást.
- [55] A jelen perben a felperesek a gépjármű beszerzésével felmerülő költségként a két gépjármű árának különbözetét érvényesítették, levonásba helyezték a korábbi gépjármű eladásából befolyt vételárat. Az alperes ezt a számítási módot fellebbezésében nem követte, így a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelemhez kötöttségre is figyelemmel az 1.000.000 forintos beszerzési költséget 845.000 forintra szállította le. A gyógyszerköltség vonatkozásában a peres felek között a másodfokú eljárásban már vita nem volt, így a másodfokú bíróság az erre vonatkozó fellebbezést teljesítette.
- [56] A másodfokú bíróság az átláthatóság, egyértelműség érdekében az elsőfokú bíróság ítélete rendelkező részének szerkezetét követve külön is rendelkezett arról, hogy a leszállításokhoz a kamatokban való marasztalás miként kapcsolódik.
- [57] Az elsőfokú eljárásban a felperesek rendkívül mértéktartó, a jogszabály által meghatározhatóhoz képest is csekély összegű perköltséget érvényesítettek, annak leszállítására a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget. A másodfokú ítéletben írt, a pertárgyértékhez képest csekély mértékűnek minősíthető változtatások nem indokolták az

elsőfokú illeték és az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozó rendelkezések érintését sem.

- [58] A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét olyan módon változtatta meg, hogy a II. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 24.800.000 forintról 20.800.000 forintra leszállította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. április 15. napjától járó kamatot 24.800.000 forint helyett 20.800.000 forint után kell megfizetni; a III. rendű felperes részére megítélt sérelemdíjat 21.000.000 forintról 16.000.000 forintra leszállította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. április 15. napjától járó kamatot 21.000.000 forint helyett 16.000.000 forint után kell megfizetni; a II. és III. rendű felperesek mint egyetemleges jogosultak részére megítélt hátralékos gyógyszerköltséget 2.488.500 forintról 441.000 forintra leszállította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2022. július 15. napjától járó kamatot 2.488.500 forint helyett 441.000 forint után kell megfizetni; a 2025. április 1. napjától kezdődően fizetendő gyógyszerköltség-járadék összegét havi 7.000 forintra leszállította; a gépjármű beszerzési költsége címén fizetendő kártérítést 845.000 forintra leszállította azzal, hogy az elsőfokú ítéletben írtak szerinti, 2018. október 9. napjától járó kamatot 1.000.000 forint helyett 845.000 forint után kell megfizetni. Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [59] A másodfokú perköltséget illetően az I. rendű felperes fellebbezésének pertárgyértéke 27.000.000 forint volt. A fellebbezések előterjesztésének időpontjára figyelemmel a jelen másodfokú eljárásban már a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendeletet kellett alkalmazni. Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében a perköltségigényét a jogszabálynak megfelelő, Áfával növelt összegben számította fel. Ez a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja alapján nettó 1.010.000 forint, Áfával növelten 1.282.700 forint volt. Miután az I. rendű felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a fenti mértékű másodfokú perköltséget a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján ő köteles megfizetni az alperes részére.
- [60] Az alperes fellebbezésének pertárgyértéke a fellebbezésében írtakkal ellentétben 41.592.500 forintot tett ki. A különbség abból adódott, hogy a IV. és V. rendű felperesek esetében 5.000.000 forintról 2.000.000 forintra történő leszállítást kért az alperes, tehát ebben az esetben a fellebbezés pertárgyértéke 3.000.000 forint volt, ő azonban ezt fellebbezésében tévesen 5.000.000 forintban tüntette fel. A 41.592.500 forint pertárgyértékű fellebbezés 11.592.500 forint vonatkozásában lett eredményes. Az eredményesség kiterjedt a II. rendű felperes esetében 4.000.000 forint, a III. rendű felperes esetében 5.000.000 forint sérelemdíjra, a 2.047.500 forint pertárgyértékű hátralékos gyógyszerköltségre, a 12×32.500 forint = 390.000 forint járadék tételre, valamint a gépjármű költségével kapcsolatosan 155.000 forintra. Mindez $11.592.500/41.592.500 = 27,87\%$ mértékű alperesi másodfokú pernyertességet eredményez. A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben másodfokú perköltséget azonban nem számítottak fel, az alperes saját fellebbezésében perköltségigényét a jogszabálynak megfelelően számította fel. A munkadíj nettó 1.447.775 forintban, Áfával növelten 1.838.674 forintban volt meghatározható, amelyből az alperes pernyertességével 512.439 forint arányos. Ezzel szemben a felpereseknek beszámítható költsége nem áll, így a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján a II. és III. rendű felperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni az alperesnek az 512.439 forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.
- [61] A felperesek személyes költségmentességben részesültek, az eredménytelen I. rendű felperesi fellebbezésre és az alperesi fellebbezés eredményes részére eső fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad. Ugyanakkor a saját fellebbezése eredménytelen részének arányában az alperes köteles az állam javára megfizetni 1.803.250 forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján.

- [62] A másodfokú bíróság a fellebbezéseket a Pp. 376.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban írt feltételek hiányában tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2025. július 8.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró